

Kommune og ildsjæle skaber seniorfolkemøde

Festivalugen, Viborg Snapsting, manglede noget for de ældre i byen. Derfor fik frivillighedskordinator, Anne Grethe Nielsen idéen til et folkemøde for seniorer. Sammen med den lokale afdeling af Ældre Sagen har hun siden 2016 afholdt et årligt Seniorfolkemøde. Drivkraften er engagement og medejerskab hos de involverede – og så de fondsmidler, der gør dem i stand til at realisere et folkemøde for, med og i høj grad af seniorerne.

Af

Kat. Sekjær

-

20. NOVEMBER 2018

<https://danmarksfonde.dk/tema/ildsjaele/kommune-og-ildsjaele-skaber-seniorfolkemoede/>

“Det skulle ikke være en pensionistfest – selvom det i sig selv kan være godt og underholdende. Jeg ville have, at folk også fik ‘noget med hjem’. At det blev mere end bare underholdning,” siger frivilligkoordinator i Viborg Kommune, Anne Grethe Nielsen (foto: Jacob Thorup Kjærsgaard).

Hvad er det gode seniorliv? Hvordan laver man et arrangement for og med de ældre, som både kan involvere dem, engagere dem, bevæge dem, oplyse dem og røre dem – og som har en langtidsvirkende effekt? Det var nogle af de tanker, Anne Grethe Nielsen, der er frivillighedskoordinator i Viborg Kommune, gjorde sig, da hun fik idéen til et Seniorfolkemøde. Et folkemøde, som ifølge hende, kun kan eksistere, fordi private fonde støtter projektet, og fordi frivillige ildsjæle engagerer sig i det. Hun er den eneste, der får løn af kommunen – alle udgifter til folkemødet skal hun finde primært gennem fonde:

“Uden fondene ville der ikke være noget folkemøde. Vi får støtte blandt andet af Velux Fonden og af Anders Brøndums Velgørende Fond, og det er vi helt afhængige af. Hos Velux Fonden får vi støtte til en del praktiske ting, men generelt er det lettere at få fondsmidler til for eksempel et foredrag end det er at få støtte til udgifter til telte og stole. Og dét er vi jo helt afhængige af, særligt, når det drejer sig om ældre borgere,” siger Anne Grethe Nielsen.

Inspireret af Snapstinget

Idéen til Seniorfolkemødet er affødt af Viborgs historie og tradition for folkelige møder. I gamle dage var Snapstinget et samlested for folk fra nær og fjern i to uger. Her blev handlet og tinglyst på store gårde, ejendomme og jord. Der udviklede sig en markedsplads med danske og udenlandske varer. Kulturen fik også sin plads. Politik fyldte meget, og der blev diskuteret nye og gamle emner.

I Viborg har man med stor succes vækket det gamle Snapsting til live i juni, hvor man over 10 dage tilbyder kultur, motion, politiske debatter og folkelige fællesskaber, oplysning for alle borgere i Viborg og oplandet omkring. Anne Grethe Nielsen fortæller, at selvom Snapsting-ugen var en bragende succes, bemærkede hun, at der manglede noget for de ældre borgere:

“Der var for meget larm og virvar for en del af de ældre borgere, til at de kunne deltage. Især for de ældre og mest svage borgere, kræver det, at der er adgang med kørestol eller, at der er ekstra plejepersonale, der har mulighed for at tage med. Og Snapsting-ugen ligger sidst i juni, hvor meget personale begynder at gå på ferie. Så vi skulle tænke nogle nye tanker og en ny målgruppe.”

Anne Grethe Nielsen tog derfor kontakt til Viborgs foreningsliv og til Ældre Sagen, der tidligere havde lavet såkaldte Seniordage. Sammen gik de i gang med at udvikle ideen om et folkemøde for ældre borgere. At det blev et folkemøde var væsentligt i forhold til det signal og den værdi, projektet skulle have for de ældre, fortæller hun:

“Det skulle ikke være en pensionistfest – selvom det i sig selv kan være godt og underholdende. Jeg ville have, at folk også fik ‘noget med hjem’. At det blev mere end bare underholdning”.

Så Anne Grethe Nielsen satte sig for, sammen med sine samarbejdspartnere i foreningslivet og lokalmiljøet, at skabe Seniorfolkemødet, hvor der skulle være noget for enhver smag – motion, kultur, politik og foredrag, og at deltagerne skulle have viden, inspiration eller gode historier med hjem.

Seniorfolkemødet skal give folk noget med hjem

Med andre ord skulle folkemødet gøre en forskel for seniorerne, give dem mod på det gode ældreliv og skabe en værdi, der varede efter at folkemødet var slut. Det skulle være et folkemøde, der ikke bare var oplysende, men som også kunne skabe nye relationer og vække ideer hos både de ældre, hos foreninger, hos lokalpolitikere og i lokalsamfundet.

“Vi har opdelt folkemødet i tre blokke, som er motion, fællesskab og så en del, der hedder kultur- og vidensdeling, hvor vi laver arrangementer, der skal tilgodese de forskellige grupper af ældre. Derudover har vi 29 stande. Som et eksempel kan nævnes Ide- og Udviklingscenteret, der formidler deres viden og tilbud til gæsterne. Gæsterne kan ytre deres tanker og behov for et aktivt seniorliv, og så kan foreningen bruge den viden, de får fra oplægsholdere efterfølgende på deres hold,” forklarer Anne Grethe Nielsen, og giver eksempler på, hvad de forskellige stande tilbyder:

“Vi har for eksempel nogle boligselskaber, Ældre Sagen og forskellige folkeoplysningsgrupper og foreninger. For os er det vigtigt, at det ikke kun er formidling, der går den ene vej, men at de ældre også kan komme med input. For eksempel havde Cyklistforbundet en stand, hvor man kunne henvende sig og sige: 'Jeg kunne godt tænke mig at komme i gang med at cykle igen.

Hvordan kommer jeg i gang?’ Altså opsøge viden ud fra det perspektiv, man selv kommer fra.”

Medejerskab gør hele forskellen

Det er vigtigt, at Seniorfolkemødet ikke pådutter de ældre noget, for eksempel en aktiv livsstil med masser af motion, men at det tværtimod er de ældre selv, der er med til at skabe et folkemøde, der er væsentligt for dem. Det handler i høj grad om at skabe livsglæde med Seniorfolkemødet, og derfor er et af de væsentligste kriterier at skabe medejerskab hos de involverede, når Anne Grethe Nielsen går i gang med projektplanlægningen:

“Jeg kunne formodentlig gøre det på den halve tid, men det ville være på bekostning af engagementet og af ejerskabet. Det handler hele tiden om at få alle med. Jeg sidder som projektleder, men er også med i styregruppen, og der kan jeg tydeligt se, når de stærke ældre brænder for at få alle deres ønsker igennem. Så der er det min opgave at sige; ja, men vi er blevet enige om, at der er en tredjedel til motion, en tredjedel til kultur og tredjedel til fællesskab,” forklarer Anne Grethe Nielsen og uddyber, at den store planlægning skaber nye relationer og samarbejder, både når der skal indgås kompromiser og vælges mellem klassisk og moderne musik, eller når de forskellige foreninger finder ud af, at de har samme interesser. Derfor er medejerskabet i sig selv en værdi og derfor en prioritering:

“Ofte er det begrænset, hvad der er i ældreklubbens økonomi, men gennem arbejdet med Seniorfolkemødet finder de ud af, at hvis de går sammen, kan de for eksempel få et foredrag med tv-lægen Peter Geisling. Flere idrætsforeninger har mødt hinanden her og for eksempel fundet ud af, at de gerne vil lave turneringer, så der er en netværksskabelse på tværs af

kommunen,” siger Anne Grethe Nielsen og forklarer, at der i år også er landsbysammenslutninger fra oplandet omkring Viborg med i styregruppen. Eftersom Viborg Kommune arealmæssigt er landets næststørste, giver det en større sammenhængskraft, når også yderområderne er med i Seniorfolkemødet – også på længere sigt, siger hun:

“Der sker en samskabelsesproces, som ikke kun er på dagen for Seniorfolkemødet, men som man også får glæde af fremover.”

– Hvad har I fået fondsmidler til – og af hvilken fond?

“Seniorfolkemødet har fået støtte af blandt andet Velux Fonden og Anders Brøndums Velgørende Fond, og støtte fra Idræts- og Kultur Fonden Sydvest. Velux Fonden er en af de få fonde, der støtter nogle af de praktiske ting, vi har udgifter af og brug for, når vi skal realisere projektet,” siger Anne Grethe Nielsen.

– Hvilken betydning har det haft for realiseringen af projektet, at det har fået fondsmidler?

"Som sagt kunne vi ikke lave Seniorfolkemødet uden Fondsmidler. Vi synes også, det skaber en god dynamik og et godt ejerskab, at vi selv skal finde pengene til Seniorfolkemødet. Det ville blive alt for kommunalt, hvis vi var afhængig af kommunen økonomisk,” siger Anne Grethe Nielsen og tilføjer, at de på Seniorfolkemødet skaber mulighed for, at fondene kan møde og se de mennesker, deres støttemidler gør gavn for:

“Vi prøver igen i år at skabe et telt med fondsaktører, så vi kan skabe en dialog mellem dem og borgerne.”

– Fulgte der betingelse med pengene – eller var der for eksempel et ønske om at indgå partnerskab?

“Nej, det har vi ikke oplevet, hverken at der har været betingelser, eller at vi har skullet indgå i et partnerskab,” siger Anne Grethe Nielsen og tilføjer, at der er samarbejder med foreninger eller lokale, men ikke med fondene som sådan.

– Har I oplevet, at I er blevet nødt til tilpasse jeres projekt efter fondenes ønsker, eller at I er blevet nødt til at gå på kompromis med jeres oprindelige idéer?

Til det svarer Anne Grethe Nielsen, at det ikke er noget, hun har oplevet: “Det tror jeg heller ikke vil komme til at ske. Jeg tror, vi står meget fast på det, vi gerne vil med Seniorfolkemødet.”

– Hvilken betydning har fondenes støtte for Seniorfolkemødet og dermed for de ældre i Viborg?

“Fondene giver mulighed for samskabelsesprojekter på tværs af civilsamfundet, foreningerne og kommunen. Fondene er i samarbejde med Viborg Kommune med til at skabe den merværdi for seniorborgere, der gør livet interessant og spændende i den tredje alder. Der kan for eksempel nævnes motionsredskaber, hjertestarter, patientrettede projekter såsom hjertepatienter, udeliv – generationer på tværs, penge til fester, fællessang, tid til læsning og meget andet,” siger Anne Grethe Nielsen.

Hun fortæller, at fondenes støtte til Seniorfolkemødet også betyder, at der er en mangfoldighed i de arrangementer, der er på mødet:

“Fondenes støtte betyder, at vi kan favne så bredt. Der skal være noget for enhver smag, så vi når alle de ældre. Vi får meget, meget ros.”

Hun tilføjer, at den kritiske tilbagemelding, der kommer fra de ældre borgere, ofte mest er den, at de ærgrer sig over, at de ikke kan nå det hele på én dag:

“Men vi sørger netop for at have flere arrangementer samtidig, så vi får et så spændende program som muligt. Så det er utrolig positivt.”

– *Har du en opfordring til fondene?*

“Noget af det, jeg virkelig kunne ønske mig, at jeg kunne søge støtte til, er at få dækket nogle af de praktiske udgifter,” fortæller Anne Grethe Nielsen og indskyder, at alene teltudgifterne løber op i 100.000 kroner. Udgifterne til de mere praktiske ting ved projektet er svære for hende at finde fondsmidler til. Hun uddyber, hvorfor hun kunne ønske sig, at flere fonde afsatte midler til ‘alt det udenom’:

“Det dur ikke, at jeg får fondsmidler til en foredragsholder, hvis ikke der er et telt og stole, som de ældre kan sidde på. Noget andet, det er svært ved at få midler til, er forplejning til de frivillige, der sætter hele dagen af og arbejder for Seniorfolkemødet. De gør så stor en del af arbejdet, og jeg synes simpelthen ikke, jeg kan bede dem om at tage deres egen madpakke med, oven i alt det arbejde de gør for Seniorfolkemødet,” siger hun og slutter: “Det hjælper ikke, at man kun vil støtte ‘det, der kan ses’. Det er vigtigt, at man gør fondene så brede som muligt, indenfor det område, man ønsker at støtte.”